

lod jeg mig at forelægge det da nedfattede Finantsudvalg endeel Bemærkninger angaaende Ministeriernes Archivvæsen; hvilket Hensyn det ærede Udvalg tog til disse Bemærkninger, kan jeg naturligviis ikke vide, men derimod veed jeg, at Udvalget, — jeg henviser her til Folkethingstidenden for første Samling Pag. 3771 — udtalte sig om Archivvæsenet paa følgende Maade: „Udvalget finder sig vel ikke forandriget til at foreslaae nogen diebliffelig Forandring ved Archivet, men kan dog ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa Archivvæsenets maadelige og dog kostbare Forfatning ved de fleste Ministerier, og Onskeligheden af en Reform heri.“ Under den anden ordinaire Rigsdag tillod jeg mig atter til det da nedfattede Udvalg at fremkomme med endeel Bemærkninger betræffende Archivvæsenet, ligesom forrige Gang i nogle nedskrevne Momenter. Udvalget udtalte dengang — og her henviser jeg til Folkethingets 2den Samling Anhang B Side 215 — at da „der ikke endnu er skeet noget afgjørende Skridt til en Omordning af Archivvæsenet, maa Udvalget gjentage den i Betænkningen til Finantsforslaget for 1850—1851 udtalte Bemærkning, at Archivvæsenets maadelige og dog kostbare Forfatning gjør en Reform deri særdeles onskelig.“ Jeg havde ikke tænkt 3die Gang at fremkomme med Noget Archivvæsenet vedkommende; Resultatet af mine to første Anstrengelser i saa Henseende fristede mig vissevis ikke til at komme igjen 3die Gang. Uden at ane det, blev jeg dog bragt til den Nødvendighed at maatte gjøre et Skridt. En med Archivvæsenet nie kjendt Mand henvendte sig nemlig til mig med nogle Bemærkninger om Archivvæsenet, hvilke han bad mig at indhændige det nedfattede Finantsudvalg. Jeg gjorde det; men, om jeg ikke tager meget feil, gif det Udvalget netop, som det var gaaet mig; Udvalget havde to Gange havt fat paa Sagen, ligesaavel som jeg, og disse to Gange kunde ikke friste til at komme 3die Gang; og desuden modtog Udvalget disse Bemærkninger, saa at sige, i den ellefte Time. Jeg modtog imidlertid baade udenfor Salen og i Salen en Mængde Opfordringer til at fremkomme med et særligt Forslag angaaende Archivvæsenet; jeg frittede imod det bedste jeg kunde, men jeg

blev opfordret ogsaa af flere af Udvalgets Medlemmer, og, da det nu forekom mig, at Sagen havde en ikke ringe Interesse for flere end mig, gjorde jeg, hvad jeg kunde, for at faae den fremmet. Jeg henvendte mig baade til den ene og til den anden med Anmodning om, at de vilde bringe den frem; men jeg mødte bestandig det Svar, at jeg burde selv gjøre det, og som en Følge deraf gjør jeg det nu ogsaa selv; jeg gjør det i Overbeviisningen om, at det bør skee, men desuagtet meget imod min Villie, da jeg gjerne havde seet Sagen overgivet i saadanne Hænder, som ikke alene ere dygtigere end mine, men hvis Indflydelse i Salen er langt større. Det Uheldige i, at bringe en saadan Sag frem paa Rigsdagen, ligger blandt Andet ogsaa deri, at det ikke kan antages, at mange have det noie Kjendskab til Forholdene, som ene kan bibringe dem den Interesse for Sagen, som de maae have, naar de med Iver skulle bidrage til dens Fremme. Jeg tør imidlertid ikke i dette Dieblif udbrede mig vidtløst over Sagen; for at bibringe dem, der ikke allerede maatte have Interesse for den, en saadan Interesse; thi det kunde da vel være, at jeg vilde opnaae det Modsatte af min Hensigt, og jeg skal derfor søge at fatte mig saa kort som muligt, idet jeg skal tillade mig at henvise dem, der kunde ønske nærmere at gjøre sig det klart, hvilken Interesse Archivvæsenet i Grunden dog kan have, til den Forespørgsel, som under den første ordinaire Rigsdag blev stillet til den daværende høitærede Justitsminister af Rigsdagsmanden for Kolding (Markmann) og jeg troer, at man i den Udtalelse, som dengang fandt Sted, hvad enten man holder sig nærmest til, hvad der blev fremført af den ærede Rigsdagsmand for Kolding, idet han motiverede sin Forespørgsel, eller til den høitærede Justitsministers Svar derpaa — begge ville findes i Rigsdagstidenden Pag. 5948—5951 — vil finde en tilstrækkelig Begrundelse af den Mening, at de paagældende Archiver have en meget høj Grad af Interesse, navnlig for hele vort historiske Studium, naar man ikke vil lade det historiske Studium være affeiet med blot at gennemgaae Slagsmarkerne, Freds slutningerne og saa videre. Men har nu Archivvæsenet i sig selv en saadan høj